

fő, finom ízléssel színezi a rajzokat és hatásait egészen egyszerű eszközökkel tudja elérni. Mindazoknak, kik síkdíszítményekkel dolgoznak, jó szolgálatot tehet e mű.

—n.

HIVATALOS TUDÓSÍTÁSOK.

A PÁRISI KIÁLLÍTÁS ALKALMÁBÓL a kiállítók s a kiállítás ügyeinek előkészítésében s vezetésében közreműködött személyek közül többen kitüntetésben és elismerésben részesültek s jól esik konstatálnunk, hogy az erről szóló kimutatásban, melyet a hivatalos lapnak február hó 26-diki száma közölt, a magyar iparművészetnek sok jeles munkása szerepel. Helyén valónak látjuk, hogy e névsorból azokat kiszemeljük s közzéadjuk lapunkban, mint a hazai iparművészetnek krónikájában.

Legfelsőbb elismerésben részesült: *Hausmann* Alajos, kir. műegyetemi tanár, *Jungfer* Gyula műlakatos, *K. Lippich* Elek, vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi osztálytanácsos, *Ráth* György, főrendiházi tag, a M. Iparművészeti Társulat elnöke, *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, a Nemzeti Múzeum igazgatója, a történelmi végrehajtó bizottság elnöke és a M. Iparművészeti Társulat alelnöke, *Szterényi* József miniszteri tanácsos, *Thék* Endre gyáros.

A harmadosztályú vaskoronarendet kapta *Fittler* Kamill, az Orsz. m. kir. iparművészeti iskola igazgatója.

A Ferenc József-rend lovagkeresztjét kapta *Czettel* Gyula könyvművész, *Faragó* Ödön felső ipariskolai tanár, *Horti* Pál iparrajziskolai tanár, *Lipcsey* József, iparművészeti múzeumi titkár és *Zsolnay* Miklós gyáros.

A koronás arany érdemkeresztet kapta *Marton* Lajos pozsonyi műlakatos, *Ruprich* Károly, a *Thék*-cég művezetője, *Zitterbarth* Károly, az ötvös ipartestület elnöke.

Az arany érdemkeresztet *Bernstein* Károly asztalos.

A koronás ezüst érdemkeresztet kapták *Bodon* Károly, *Lukatsovits* János és *Zimonyi* György asztalosok és *Steinbach* Gábor kárpitos.

A kiállítás sikerének biztosítása érdekében kifejtett hazafias tevékenységükért

s szíves közreműködésükért a kereskedelemügyi m. kir. miniszter elismerését és köszönetét nyilvánította a következőknek:

Beschorner A. és M. műércöntő cégnek, *Bollé* Ármin, a zágrábi országos ipariskola igazgatójának, *Czettel és Deutsch* nyomdai intézet-tulajdonosoknak, *Czigler* Győző műegyetemi tanárnak, a Magyar Iparművészeti Társulat alelnökének, *Czobor* Béla dr. egyetemi tanár, a műemlékek országos bizottsága előadójának, *Edvi Illés* Aladár állami felső ipariskolai tanárnak, *Györgyi* Kálmán, az Országos Iparművészeti Társulat vezértitkárának, *Gigante* A. fiumei ékszerésznek, *Gottermayer* Nándor könyvkötőnek, *Gelb* M. és fia kárpitos cégnek, *Hüttl* Dezső műépítésznek, *Kossuch* János üveggyáros cégnek, *Kramer* Henrik kárpitosnak, *Link* István műötvösnek, *Morelli* Gusztáv iparművészeti iskolai tanárnak, a pozsonyi „*Izabella*“ házi ipar egyletnek, *Roger* Adolf ékszerésznek, *Radisics* Jenő, az Orsz. Iparmúzeum igazgatójának, *Róth* Miksa üvegfestőnek, *Steiner* Ármin és *Ferenc udvari ércárú gyárosoknak*, *Sternberg* Ármin és testvére hangszergyárosoknak, *Stowasser* János hangszergyárosnak, dr. *Szmrecsányi* Miklós nyug. miniszteri tanácsosnak, *Telcs* Ede szobrásznak, *Ungvári* bútorgyárnak és *Wisinger* Mór műötvösnek.

A nevezettekén kívül értesülésünk szerint még *Göppfert* A., a *Schreiber*-féle üveggyár igazgatója, *Hamburger és Birkholz* könyvművészek, *Koválszky* Sarolta (Német-Elemér) és *Scholtz* Róbert udvari szobafestő részesült miniszteri elismerésben.

Ő FELSÉGE, FOLYÓ ÉVI FEBRUÁR hó 9-én kelt legkegyelmesebb elhatározásával, *Radisics* Jenőnek, az Orsz. Magyar Iparművészeti Múzeum igazgatójának, a miniszteri tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

AZ IPARMŰVÉSZETI ÁLLAMI ARANYÉRMET az illetékes jurynek javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter ez idén nem adta ki.

Ő FELSÉGÉNEK IPARMŰVÉSZETI VÁSÁRLÁSAI. A M. Iparművészeti Társulatnak legutóbbi karácsonyi kiállításán Ő Felsége legkegyelmesebben megvásárolta a következő tárgyakat: „*Csikós*“, ifjabb *Vastagh* Györgytől, bronzszobor. Üveg-

szekrény, tervezte *Faragó Ödön*, készítette *Grubits László*, zománcos ékszer szekrényke, tervezte és készítette *Horti Pál*, zománcos csésze *Wisinger Mórtól*, két bőrkötésű könyv *Gottermayer Nándortól*, „Szűz Mária“ festett zománcmű *Hibján Samutól*, zománcos serleg *Rapopot J.-tól*, két zománcos csésze *Huber Oszkártól*, két domborított rézedény készült a „Szandrik“ gyárban. A vételárak összege 6000 korona.

AZ ORSZ. M. KIR. IPARMŰVÉSZETI iskolának *Mátrai L. György* tanár vezetése alatt álló diszítő-szobrászati osztálya egyik pályázatának pályadíjjal kitüntetett műveit a 136. oldalon mutatjuk be. A feladat egy fürdőszoba belsejének plasztikus diszítése volt, s a mint látni való, a növendékek kiváló sikerrel oldották meg a nem könnyű problémát.

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT választmánya 1901. február hó 26-án *Szalay Imre* alelnök vezetése mellett ülést tartott.

Jelen voltak *Czigler Győző* alelnök, *Czobor Béla*, *Fittler Kamill*, *Gaul Károly*, *Gelléri Mór*, *Horti Pál*, *Matlekovics Sándor*, *Morelli Gusztáv*, *Nádlér Róbert*, *Pap Henrik*, *Radisics Jenő* és *Zsolnay Miklós* és *Györgyi Kálmán* titkár, a ki a jegyzőkönyvet vezeti.

Elnök megnyitja az ülést s jelenti, hogy *Dr. Forster Gyula* és *Beck Dénes* vál. tagok kimentették távolmaradásukat. A mult ülés jegyzőkönyvét a választmány felolvasottnak veszi, mert már hitelesítve van.

Elnök jelenti, hogy a választmány által kiküldött bizottság tisztelettel a kereskedelemügyi miniszternél, a ki a küldöttség előtt kijelentette, hogy teljes bizalommal ruházza a társulatra iparpártolási akciónak egy fontos részét s reméli, hogy a társulat működését a rendelkezésére bocsátott összeggel jövőben az eddiginél jóval szélesb körre terjesztheti ki. Végül annak az óhajának adott kifejezést, hogy a társulat mindenkor bizalommal forduljon hozzá s támogassa őt törekvéseiben.

A miniszter után a küldöttség még feltereste *Nagy Ferenc* államtitkárt és *Szterényi József* miniszteri tanácsost, az iparpártolási szakosztály vezetőjét, a kik megígérték, hogy a társulat ügyeit pártolni fogják.

Az elnöki jelentés nyomán a titkár felolvassa a kereskedelmi miniszternek a végrehajtó bizottság s jury megalakítására vonatkozó újabb leiratát, a mit a választmány tudomásul vesz.

Titkár jelenti, hogy a társulat kérelmére a kereskedelmi miniszter leiratot intézett a kereskedelmi- és iparkamarához, a melyben figyelmükbe ajánlotta a társulatot s lapját. Egyben felhívta azokat, hogy a maguk hatáskörében oda hassanak, hogy az érdekelt ipartestületek a társulat tagjainak sorába lépjenek. A ministeri leiratnak már volt foganatja, mert több iparkamara s ipartestület bejelentette a társulatba való belépését, köztük a kassai kamara, a mely egymaga nyolc ipartestület tagdíjának fizetését magára vállalta. Örvendetes tudomásul szolgál.

Titkár jelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülésen kapott megbízatása nyomán közös értekezletre hívta meg a Bútorcsarnok képviselőit s több tervező művészt, a melyen a Bútorcsarnok kiküldöttei szabatosan előterjesztették az ingyenes tervrajzokra vonatkozó óhajukat. A választmány erre nézve kimondja, hogy ezt az ügyet átteszi a legközelebb megalakítandó végrehajtó bizottsághoz azzal, hogy a maga hatáskörében a szükséges intézkedéseket megtegye.

A társulati díjak s elismerő oklevelek odaitélésével megbízott bizottság jelentését a választmány helyesléssel tudomásul veszi.*

Ezzel kapcsolatosan jelenti a titkár, hogy a sorsolás nyereménytárgyainak megvásárlásával megbízott bizottság 30 nyereménytárgyat vásárolt összesen 2084 korona értékben, továbbá, hogy a sorsolás február hó 25-én folyt le a szabályszerű módon.**

Titkár jelenti, hogy a Szegedi Képzőművészeti Egyesület felhívta a társulatot, hogy a tervezett vidéki kiállítások elsejét Szegeden rendezze.

A választmány a meghívást örömmel fogadja s elhatározza, hogy az első vidéki iparművészeti kiállítás Szegeden rendeztessék. Egyben megbízza a titkárt, hogy a Szegedi Képzőművészeti Egyesülettel érintkezésbe lépve, a kiállítás előkészítéséhez a szükséges intézkedéseket megtegye.

* Az eredményt a f. évi I. II. füzetünk 71. oldalán közöltük. A szerk.

** Az eredményt az e füzethez csatolt közgyűlési jelentés kapcsán találja az olvasó. A szerk.

A NAP ÜDVÖZLÉSE.

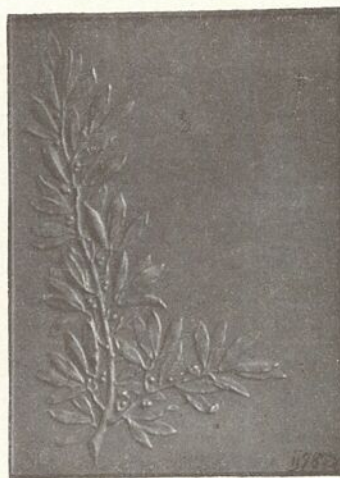
DUPRÉ G., PÁRIS.

ORPHEUS.
COUDRAY L., PÁRIS.

AZ ÉREM-MŰVÉSZET
MESTEREINEK
EMLÉKTÁBLÁJA.

LECHEVREL A.,
PÁRIS.

A SZEGÉNY PIERRETTE.
YENCESSE O., PÁRIS.

RODIN ARCKÉPE.
PETER V., PÁRIS.

OLVASÓ NŐ, MAUPASSANT-NAK
A PARK MONCEAU-BAN LEVŐ SZOBOR
EMLÉKÉRŐL.
VERLET R., PÁRIS.

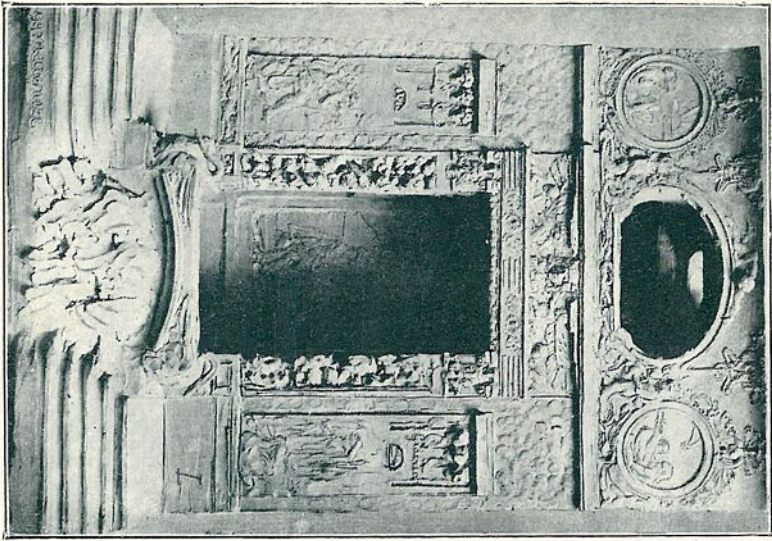

VILLANYOS LÁMPÁS.
LARCHE R., PÁRIS.

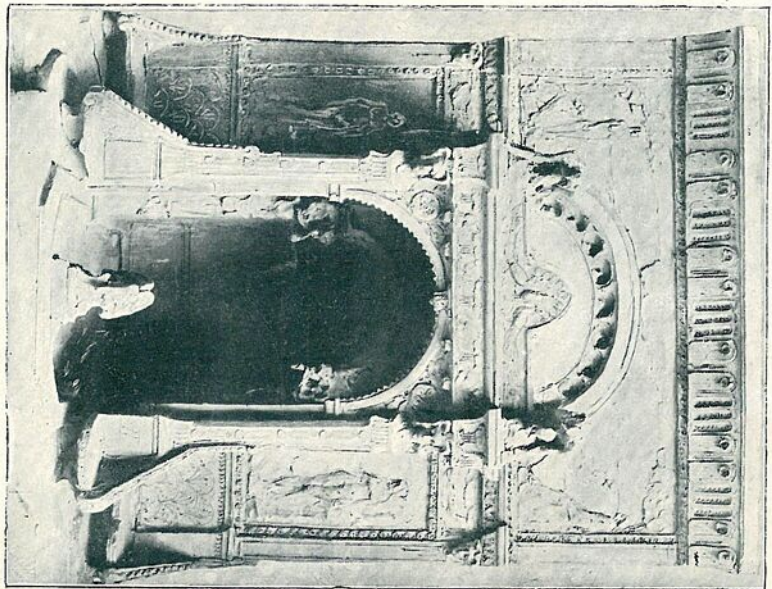

FALRA VALÓ VILLANYOS LÁMPÁS.
MOTTHEAU ET FILS CÉG, PÁRIS.

I. díj nyertese:
SZESZÁK FERENC.

II. díj nyertese:
GÁCH ISTVÁN.

FÜRDŐSZOBA PLASZTIKUS DISZÍTÉSE.

Az orsz. m. kir. iparművészeti iskolának MÁTRAI L. GY. tanár vezetésével álló
díszítő szobrászati osztályának pályázatán pályadíjjal kitüntetett művek.

Titkár bejelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta hatvankét új rendes tag lépett a társulat kötelékébe, továbbá hogy az egyesült budapesti főv. takarékpénztár 100 korona adományt küldött a társulat céljaira. A választmány a bejelentéseket örömmel tudomásul veszi.

Titkár előadja, hogy a kereskedelmi miniszter az iparművészet támogatása ügyében a társulathoz intézett ismert leiratában foglaltak szerint kizárólagosan iparosok számára állami aranyérmeket kíván alapítani, a mely a társulat által rendezendő kiállításokon kerülend kiosztásra.

Miután tudvalevőleg a kultuszminister már régebben alapított egy iparművészeti állami aranyérmeket, véleményét kérte a kultuszminiszternek arra nézve, vajon nem lehetne-e a két aranydíjat úgy megosztani, hogy a kultuszminister érme mindenkor csak a tervező művészek, a kereskedelmi miniszter aranyérme pedig csak az iparosok kitüntetésére szolgáljon? Ezt az átiratot a kultuszminister leküldte az Orsz. Iparművészeti Múzeum igazgatóságához azzal, hogy a társulattal való tárgyalás alapján tegye meg erre vonatkozó véleményes jelentését.

A választmány hosszabb beható tanácskozás után Gelléri Mór vál. tag indítványára kimondja, hogy tekintettel egyrészt arra, hogy egy iparművészeti állami aranyérem már van, továbbá hogy az iparosság a kiállítások alkalmából rendszerint nagyobb anyagi áldozatot hoz, s ezért kívánatos, hogy az érdemes kiállítók kitüntetésük alkalmával egyúttal kártalaníttassanak: inkább helyén valónak tartja, hogy a kereskedelmi miniszter által alapítandó és az iparosság kitüntetésére szolgáló államdíj ne legyen aranyérem, hanem inkább egy magasabb pénzüsszeg, pl. ezer korona, a mely megfelelő díszes oklevéllel együtt volna odaitéendő. Egyben javasolja a választmány, hogy e mellett az államdíj mellett a miniszteri leiratban említett s ugyancsak iparosok kitüntetésére szolgáló három ezüst érem megtartassék.

Az 1901. évi előirányzatot a választmány 66175'08 kor. kiadással és 66410'03 kor. bevétellel állapítja meg. (Lásd a közgyűlési jelentést.)

Az idei közgyűlés napját a választmány március hó 24-ére d. e. 10 órára tűzi ki.

Végül Morelli Gusztáv vál. tag utal arra, hogy a társulat bazárjának és kiállításainak eddigi forgalma nem mondható kielégítőnek s ezért szükséges volna módját ejteni annak, hogy a társulat

tulajdonában levő vagy hozzájárulásával készült tárgyak kelendősege lehetőleg előmozdíttassék.

Erre nézve indítványozza, hogy a társulat megfelelő ügynökséggel, vidéki s esetleg külföldi expositurákkal rendelkező kereskedelmi vállalattal lépjen érintkezésbe, mely az eladásokat szélesb alapon közvetítené. Szóló e tekintetben már puhatóldozott egy ilyen vállalatnál s úgy látja, hogy az a társulatra, illetve az ügyre nézve előnyös föltételek mellett elvállalná a szóban levő közvetítést.

A választmány Morelli Gusztáv felszólalása nyomán behatóan tárgyalta a fölvetett kérdést, mire kimondja, hogy azt elvben elfogadja. Ennek alapján megbízza Morelli Gusztávot, Horti Pált, Zsolnay Miklóst és a titkárt, hogy a szükséges adatok beszerzése s a kötendő szerződés föltételeinek megállapítása céljából, előzetes tárgyalásokat folytassanak egy vagy több megbízható vállalattal.

Több tárgy nem lévén, az elnök az ülést bezárja.

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
1901. évi március hó 24-én tartotta XVI. rendes évi közgyűlését az Orsz. Iparművészeti Muzeumban *Ráth* György, főrendiházi tag, társulati elnök elnöklése mellett.

Jelen voltak: *Szalay* Imre alelnök, gróf *Bánffy* György, *Beck* Dénes, *F. Fischer* Ignác, *Fittler* Kamill, *Gaul* Károly, *Horti* Pál, *Morelli* Gusztáv, *Pap* Henrik, *Radics* Jenő választmányi tagok és a társulathoz 23 tagja. Jegyző: *Györgyi* Kálmán, társulati titkár.

Elnök megnyitván a közgyűlést és konstatálja, hogy annak napja és tárgysorozata az alapszabályokban előirt módon közzé volt téve s felkéri a jegyzőkönyvnek hitelesítésére *Gaul* Károly és *Fittler* Kamill társulati tagokat. A napirendet az elnök a következő beszéddel vezeti be:

Napirendünk első tárgya, a választmány jelentése a múlt évi működésről, első sorban a magyar iparművészetnek a párisi világkiállításon aratott sikereivel foglalkozik.

Szabadjon ehhez mintegy bevezetésül némely felvilágosító adat előrebocsátanom. Épp most van tizenhatodik éve annak, hogy társulatunk megalakult. Azóta állandóan főtörekvésünk oda irányult, hogy alakilag és anyagilag teljesen független, önálló, nemzeti művészi ipart létesítsünk, főeszközül tekintvén az ipa-

rosságnak a tervező művészekkel való szövetségét.

Működésünknek eleinte alig volt fogható eredménye. Nem tudtuk megtörni, elosztatni a vásárló közönségnek a hazai iparművészet iránti bizalmatlanságát, nem tudtuk megszüntetni előszeretettel a megszokott külföldivel szemben.

Ez viszont a művészi iparosokat úgyszólván arra kényszerítette, hogy az importált portékát másolgassák, a helyett, hogy szellemi önállóságra törekedjenek.

A társulat jelentései évek hosszú során át telve voltak a működésére bénítólag ható közöny miatti panaszokkal.

A fordulat a társulat életének tizedik évében állott be, a mikor a millenniumi kiállítás előkészítése napirendre került. Ekkor a társulat kötelességének tartotta, hogy a befolyása alatt álló elemeket egyesítve, — bár szűk keretben — bemutassa a tervező művészek s az iparosok vállvetett együttes munkálkodásának eredményét.

Az ilyképpen létrehozott kollektív kiállítás, mint azt általánosan elismerték, várakozás felett sikerült.

Ezzel kezdetét veszi a társulat működésének *második* korszaka, a melyben törekvései már szélesb körben visszhangra találtak, sőt a hivatalos forumok is mindinkább elismerték a hazai iparművészet hivatalos képviselőjének.

Ennek eklatáns bizonyítékául vehető a párisi világkiállítás magyar kormánybiztosának az az elhatározása, hogy az iparművészeti csoportoknak előkészítését és rendezését reá bízta.

Ezt a feladatot kötelességszerűen elvállaltuk s most már nem haboztunk, régi programunk értelmében, kötelezően kimondani, hogy csakis teljesen eredeti tervrajzok alapján s a nemzeti jellegnek lehetőleg kidomborítása mellett készült tárgyak kerülhessenek a kiállításra. Minden kópia, utáncolat és sablonos munka föltétlenül ki legyen zárva.

És ezt a programot következetesen végre is hajtottuk.

Igy történt, hogy hála kiváló művészeink rendkívüli buzgóságának, kik a kiállítókat a szükséges tervekkel ellátták, valamint a műiparosok lelkesedésének, a melylyel a művészek intencióit végrehajtották, minden kiállított tárgy eredeti művészi alkotás volt.

Hogy jól számítottunk, azt igazolja az ismert fényes eredmény. A kitüntetéseknek szerfelett nagy számán és a szakirodalomban is nyilvánuló általános el-

ismerésen kívül, joggal tulajdoníthatunk döntő fontosságot annak, a mit remélni sem mertünk, hogy a kiállított tárgyaknak jó része, és pedig elsősorban a nemzeti jellegűek, magas áron elkeltek.

A társulatra nézve s az iparművészet jövőjét tekintve, megbecsülhetlen fontosságú, a legilletékesebb bírának ez az egybehangzó ítélete, mert egyszersmind szentesíti általa az eddig követett irányt.

De bátran kiveheti magának a társulat a magyar csoportok általános sikereiből is az oroszlánrészt, minthogy a látogatók millióinak érdeklődését leginkább a képzés és az iparművészeti csoportok kötötték le s ezeknek fejlettsége után ítélték meg általában az illető nemzetek kulturáját.

Most kezdődik tehát társulatunk életének harmadik korszaka.

S minthogy a kereskedelmi miniszter úr bölcs elhatározása nekünk módot nyújt arra, hogy működésünket teljes erővel folytathassuk, csak az van hátra, hogy a közönségnek azt a részét is megnyerjük ügyünknek, a melyre a magyar iparművészet eddig nem számíthatott.

Midőn e célból a tisztelt tagtársak hathatós közreműködését e helyről a legmelegebben kikérem, erre készítetve érzem magam, ama újabb sajnos tapasztalatoknál fogva, hogy a közpénzen létesített munkáknál s egyes egyházi beszerzések alkalmával a teljesen versenyképes hazai műiparcsarnokot külföldi vállalatok javára még mindig mellőzik.

Ezekután a titkár a közgyűlés elé terjeszti a választmánynak jelentését a társulat mult évi működéséről.

F. Fischer Ignác utal arra, hogy a jelentés nyomtatásban megjelent s a közgyűlésen megjelentek annak tartalmát ismerik s azért indítványára a közgyűlés az 1900. évről szóló jelentést felolvasottnak tekinti s helyesléssel tudomásul veszi.

Titkár felolvassa az 1900. évi számadások megvizsgálására a mult közgyűlés által kiküldött számvizsgálóknak jelentését, a mit a közgyűlés tudomásul vesz s ennek nyomán megadja a választmánynak a fölmentést.

Az idei számadások megvizsgálására Benke Gyula és Hoffman Afréd társulati tagokat a közgyűlés közfelkiáltással megválasztja számvizsgálókká.

Az 1901. évi költségvetésre nézve a közgyűlés elfogadja a választmány javaslatát, a mely szerint 66,175.08 korona kiadással szemben 66,235.03 K. bevételt irányzott elő.

Elnök bejelenti, hogy a maga és elnök társainak megbízása a mai nappal lejárt, köszönetet mond az eddig élvezett bizalomért s a tagok támogatásáért, felhívja a közgyűlést, hogy az alapszabályok értelmében elnököt, két alelnököt s a kilépő s elhalt választmányi tagok helyébe tizenegy választmányi tagot válasszon. Egyben felkéri Morelli Gusztáv vál. tagot, hogy Czákó Elemér s dr. Májovszky Pál társulati tagokkal együttesen a szavazatokat összeszámolja s az eredményt kihirdesse.

F. Fischer Ignác visszapillantást vet a társulat eddigi működésére s azokra a nehézségekre, a melyekkel meg kellett küzdenie, kiemeli azoknak az érdemeit, a kik a társulat élén állottak s kik önfeláldozó önzetlen munkásságának a társulat az elért sikereket elsősorban köszönheti. Ezért helyénvalónak látja, hogy a közgyűlés hálijának és elismerésének kifejezést adjon az által, hogy az eddigi elnököt s alelnököket egyhangúlag újból megválasztja. Indítványa általános helyesléssel találkozván, az elnök megköszöni a maga és az alelnökök nevében a közgyűlés bizalmának s ragaszkodásának spontán nyilatkozatát s kijelenti, hogy úgy mint eddig, jövőben is teljes igyekezettel munkálkodni fognak a hazai iparművészet érdekében. Erre elrendeli a szavazást, a melynek idejére felfüggeszti a közgyűlést.

A szavazás megejtetvén, a szavazatok összeszámolása után az elnök a közgyűlést újból megnyitja, mire Morelli Gusztáv, a szavazatszedő-bizottság vezetője, kihirdeti az eredményt, a mely szerint a közgyűlés megválasztotta elnöknek Ráth Györgyöt, alelnököknek Szalay Imrét és Czigler Győzöt, választmányi tagokká: gróf Bánffy Györgyöt, Béla Henriket, Faragó Ödönt, F. Fischer Ignácot, Fittler Kamillt, Jakabffy Ferencet, K. Lippich Eleket, Nádler Róbertet, Péterffy Lajost, Szmrecsányi Miklóst és Vig Albertet.

A jelenvoltak éljenzéssel fogadták az eredmény kihirdetését, mire az elnök a közgyűlést berekesztette.

A M. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT választmánya 1901. április hó 1-én Ráth György elnöklése mellett ülést tartott, a melyen jelen voltak: Szalay Imre és Czigler Győző alelnökök, Beck Dénes, Béla Henrik, Czigler Győző,

Faragó Ödön, Forster Gyula, Gaul Károly, Gelléri Mór, Horti Pál, Kammerer Ernő, K. Lippich Elek, Pap Henrik, Péterffy Lajos, Radisics Jenő és Vig Albert választmányi tagok.

Jegyző: Györgyi Kálmán titkár.

Elnök üdvözlőlvén az új választmányi tagokat, megnyitja az ülést és felkéri a jegyzőkönyv hitelesítésére Radisics Jenő vál. tagot. Jelenti, hogy Alpár Ignác, F. Fischer Ignác, Fittler Kamill, Kiss István, Kriesch Aladár és Zsolnay Miklós választmányi tagok kimentették távolmaradásukat. A szakosztályokra nézve a választmány kimondja, hogy megmaradnak úgy mint eddig, és az új választmányi tagok, nevezetesen Péterffy Lajos, Vig Albert, Faragó Ödön és Béla Henrik belépnek a IV. szakosztályba. Titkár jelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülésen kapott megbízás alapján érintkezésbe lépett a Szegedi Képzőművészeti Társulat igazgatójával, a kivel történt előzetes megállapodások szerint a szegedi iparművészeti kiállítás szeptember havában nyílik meg és egy hónapig lesz nyitva. A kiállítás költségeire a Szegedi Képzőművészeti Egyesület mintegy 2000 koronát szavazott meg. A társulatnak gondoskodnia kell üvegszekrényekről, miután a Szegedi Képzőművészeti Társulat ilyeneket nem adhat. Kéri tehát a választmányt, hogy a mennyiben a szekrények beszerzése illetőleg kikölcsönzése költséggel járna és ennek megtérítése a társulatra hármlanék, erre nézve a fölhatalmazást megadja.

A választmány a bejelentést tudomásul veszi, s megbizsa a titkáron kívül K. Lippich Elek, Faragó Ödön és Horti Pál vál. tagokat, hogy a kiállítást előkészítsék s felhatalmazza a bizottságot, hogy a fenforgó szükséghez képest a felmerülő költségeket fedezze.

Titkár jelenti, hogy egy magát meg nem nevező műbarát 1600 koronáról szóló takarékpénztári könyvet adott át egy levéllel együtt, a mely szerint az összeget a Dunántúl kihaló félben levő népirának művészi szempontból való tanulmányozására s az érdekes anyag összegyűjtésére szánta, mely feladattal Nagy Sándor veszprémi festőművész volna megbízandó.

Az elnökség a nemeslelkű adományozó intenciójának megfelelően már megadta Nagy Sándornak a megbízást, a ki lelkesedéssel vállalta el a kapott feladatot. Gelléri Mór kívánatosnak tartja, hogy a most megkezdett munka Nagy Sándor

megbízásával véget ne érjen, hanem hogy az azután is bizonyos program alapján folytattassék. És pedig rendszeres tanulmány tárgyává kellene tenni a népviseletet, a nép építkezését s a lakások berendezését.

Szalay Imre alelnök ezzel kapcsolatosan a néprajzi múzeum tárgyainak a mondott szempontból való tanulmányozását ajánlja az illető művészeknek.

K. Lippich Elek csatlakozik Gelléri Mór indítványához azzal, hogy a társulat keressen módot arra, hogy a kívánt célra megfelelő eszközökhöz jusson. Így pl. tudomása szerint a befejezéséhez már közel álló Az Osztrák-magyar monarchia irásiban s képben című mű javadalmából ethnografiai célokra szolgáló mintegy 16,000 korona szabadul föl, a melyet esetleg a tervbe vett gyűjtések és kiadványok számára meg lehetne kapni. Ajánlja, hogy a társulat ez irányban is tegyen lépéseket.

Miután az elnök a felmerült eszméket a maga részéről is a legmelegebben üdvözli, a választmány kimondja, hogy a névtelen adományozó adományát hálával fogadja s *Gelléri* és *K. Lippich* vál. tagok indítványának megfelelően módot keres arra, hogy a megindított gyűjtés és tanulmányozást rendszeresen folytattassa. Erre vonatkozó részletes program kidolgozásával s az illetékes miniszteriumoknál teendő lépésekkel bizottságot bíz meg, melynek tagjai *K. Lippich* Elek vezetése mellett *Faragó* Ödön, *Gelléri* Mór, *Horti* Pál, *Vig* Albert. Ezekon kívül közreműködésre felkérendő *Jankó* János, a néprajzi múzeum igazgató-öre.

A választmány tudomásul veszi, hogy a kultuszminiszter úr a karácsonyi kiállítás alkalmából kiadandó állami aranyéremre vonatkozólag az illetékes jury javaslata értelmében elhatározta, hogy az aranyérmet ezúttal nem adja ki.

Egy helybeli szövő-műhely vezetője 1000 korona kölcsönt kér a társulattól, hogy a királyi palota számára megrendelt csomózott selyemszőnyeget elkészíthesse. A választmány a kért kölcsönt megszavazza. Titkár bemutatja egy szobrászművész nő kérvényét, a melyben mintegy ezer korona értékű munkáinak megvásárlását vagy ily összegű megrendelést kér a társulattól. A választmány a kérvényt átteszi a végrehajtó bizottsághoz, hogy az a maga hatáskörében a kérvényt elintézzze.

Egy ötvös és műzománcoló kérvényt intézett a társulathoz, hogy adjon az

neki módot arra, illetve pártolja őt, hogy önálló zománcoló műhelyt alapíthasson. Az elnökség a kérvény megítélése céljából szakértekezletet hívott egybe, a melynek egyhangú véleménye alapján a kérvényt pártolva terjesztette föl a kereskedelmi miniszterhez azzal, hogy a szerszámokra stb. kért összeget bizonyos kikötések mellett adja meg.

A kereskedelmi miniszter sürgős véleményes jelentést kért a *Beschorner*-féle öntödének hozzá intézett kérvénye felett. Az elnökség ezt a kérdést is szakértekezlet elé vitte, a melynek véleménye alapján tette meg felterjesztését.

A legutóbbi választmányi ülés által *Morelli* Gusztáv indítványa ügyében kiküldött bizottság tárgyalásokba bocsátkozott egy nagyobb szabású ügynökséggel a társulat tárgyainak árúsítása tárgyában, de végleges megállapodásra még nem jutott, mert az ügynökség képviselője konkrét ajánlatot ígért, a melyet eddig még nem nyújtott be.

Titkár bejelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta 44 új rendes tag lépett a társulat kötelékébe, a mi örvedetes tudomásul szolgál.

Az idei karácsonyi kiállítás megnyitásának napját a választmány november hó 1-ére tűzte ki, s a kiállítás előkészítésével és rendezésével megbízta *Alpár* Ignác, *Béla* Henrik, *Faragó* Ödön, *Horti* Pál, *Kriesch* Aladár, *Pap* Henrik, s a titkárból álló bizottságot, a melynek rendelkezésére egyelőre 1200 koronát bocsát, a kiállítás költségeire.

Ezzel kapcsolatosan *Radisics* Jenő igazgató bejelenti, hogy akképpen intézkedett, hogy a társulat által eddig birt helyiségeken kívül a múzeum nagy csarnokának jobb szárnya is a karácsonyi kiállítás céljaira felhasználható legyen. Miután azonban a karácsonyi kiállítás alkalmával a világítási költségek oly nagy összegre rugnak, a melyek az iparművészeti múzeum budgetjét mód felett terhelik, méltányosnak tartja, hogy a kiállítás ideje alatt felmerült világítási költségekhez a társulat is hozzájáruljon.

A választmány a kiállítási helyiségek kibővítésére vonatkozó bejelentést köszönettel fogadja; a világítási költségekhez való hozzájárulásra nézve azonban fentartja határozatát a legközelebbi választmányi ülésre, a midőn az Iparművészeti Múzeum igazgatója azokra vonatkozólag pontos számadatokat fog a választmány elé terjeszteni.

A kereskedelmi miniszter által az iparművészet istápolására adott összeg felett rendelkező végrehajtó bizottságba és jurybe a választmány: megválasztja a) a végrehajtó bizottság elnökévé: *Ráth György* elnököt, tagokká: *Radisics Jenőt*, *K. Lippich Eleket* és *Pap Henriket*; b) a jurybe: elnökké *Czigler Győzöt* alelnököt, tagokká: *Alpár Ignácot*, *Fittler Kamillt* és *Nádlér Róbertet*.

Erre az elnök berekeszti az ülést.

A KERESKEDELMI MINISZTER által az iparművészet istápolására folyósított összeg hovatfordítása végett alakított végrehajtó bizottság és jury április hó 17-én tartotta első együttes ülését *Ráth György* társulati elnök elnöklése mellett. A végrehajtó bizottságnak tagjai a M. Iparművészeti Társulat választmányának kiküldöttei: *Ráth György* (mint elnök), *K. Lippich Elek*, *Radisics Jenő* és *Pap Henrik*, a kereskedelmi miniszter által kinevezett tagok: *Gelléri Mór*, *Péterffy Lajos* és *Vig Albert*. A jury tagjai a M. Iparművészeti Társulat választmányának megbízásából: *Czigler Győző* (mint elnök), *Alpár Ignác*, *Fittler Kamill* és *Nádlér Róbert*; a kereskedelmi miniszter által történt kinevezésük révén pedig: *Béla Henrik*, *Gelléri Mór* és *Vig Albert*. Úgy a végrehajtó bizottságnak, mint a jurynek előadója *Györgyi Kálmán* vezértitkár.

Az együttes ülésen mindenekelőtt megállapították a végrehajtó bizottságnak mint a jurynek ügyrendjét s kijelölték a pályázati tételeket, a melyeket alább közlünk. Végül több megrendelés felett határozott a bizottság.

PÁLYÁZAT. A M. IPARMŰVÉSZETI Társulat a kereskedelemügyi m. királyi miniszter ő nagyméltósága által rendelkezésére bocsátott államsegélyből a következő öt pályázatot hirdeti:

I.

1. Terveztessék egy polgári hálószoza bútorzata és pedig: a) ágy, b) éjjeli szekrényke, c) ruhaszekrény, d) mosdó, e) tükrös asztalka (toilette).

2. A rajz 1:10 léptékben készítenő; a kidolgozás módja a tervezőtől függ.

3. A tervezőnek szem előtt kell tartania a nyolc darabból álló teljes berendezés, úgymint 2 ágy, 2 éjjeli szekrényke, 2 ruhaszekrény, egy mosdó és egy tükrös

asztalka legfeljebb 600 korona összegben, kisebb iparos által előállítható legyen, úgy, hogy neki e munkánál a szokásos haszna is maradjon. Ennek igazolására a tervezőnek a pályamunkájához valamely hazai iparosnak kötelező nyilatkozatát kell mellékelnie, a melyben az illető kötelezettséget vállal arra, hogy a nyolc darabból álló berendezést, a tervező által bejelentett faanyagból és áron, kívánatra három hónap alatt, tíz példányban kifogástalanul elkészíti. E nyilatkozat nélkül a pályaművek díjat nem kaphatnak.

II.

1. Terveztessék egy ebédlő-berendezés és pedig: a) pohárszék (buffet), b) asztal, c) szék.

2. A rajz 1:10 léptékben készítenő; a kidolgozás módja a tervezőtől függ.

3. A tervezőnek szem előtt kell tartania, hogy a nyolc darabból álló teljes berendezés, úgymint egy tálaló, egy asztal és hat szék legfeljebb 600—800 korona áron kisebb iparos által előállítható legyen. Ennek igazolására a pályázónak valamely hazai iparosnak kötelező nyilatkozatát kell mellékelnie rajzaihoz, a melyben az illető kötelezettséget vállal arra, hogy a nyolc darabból álló berendezést, a tervező által bejelentett faanyagból és áron, kívánatra tíz példányban három hó leforgása alatt kifogástalanul elkészíti. E nyilatkozat nélkül a pályaművek díjat nem kaphatnak.

III.

1. Terveztessék mintegy 2 méter széles és 3 méter hosszú, padlóra való csomózott (szmyrna) szőnyeg.

2. A színes rajz 1:5 léptékben készítenő.

IV.

1. Terveztessék kovácsolt fémből (vas-, sárgaréz-, alumíniumbronzból) készült egyszerű s olcsón előállítható függő csillár, három villamos izzólámpával.

2. A rajz 1:5 léptékben készítenő; a kidolgozás módja a tervezőtől függ.

V.

1. Terveztessék a közönséges használatra való egyszerű tintatartó és gyertyatartó, a mely fémöntvényben (bronz, ón) sokszorosítható legyen.

2. A pályaműnek természetes nagyságú és kellően kidolgozott plasztikus modellnek kell lennie, melyet közvetlenül

sokszorosítani lehet. Vázlatos munka tehát tekintetbe nem jöhet.

A pályamű anyaga lehet viasz, plasztalina vagy gipsz.

Általános határozatok.

1. *Valamennyi* pályaműnél megkívánatik, hogy

a) modern és e mellett határozottan magyaros jellegű legyen, b) jeligével legyen ellátva, s ugyanazzal a jeligével bíró zárt boríték tartalmazza a szerzőnek nevét és lakását.

2. Minden egyes pályázatnál a legkiválóbb pályaművek jutalmazására két díj szolgál, és pedig I. díj 400 korona, II. díj 300 korona. A pályabírószám fenntartja magának a jogot, hogy a díjazott munkák mellett fennmaradó pályaművek bármelyikét 200 koronáért megvásárolhatja. Úgy a pályadíjjal díjazott, mint a megvásárolt munkák tulajdonjoga, beleértve a korlátlan sokszorosítási jogot, kizárólagosan a M. Iparművészeti Társulatot illeti meg.

3. Abban az esetben, ha az I., II., III. és IV. sz. pályázatban résztvevő és arra felszólított művész, a megbizástól számított három hét leforgása alatt, tervrajzai nyomán elkészíti a természet nagyságú részletrajzot (a melynek a III. sz. pályázatnál színesnek kell lennie), ezért a munkájáért külön 200 korona díjazást kap.

4. A pályabírószám a következő tagokból áll: Elnök *Czigler Győző*, tagok *Alpár Ignác*, *Béla Henrik*, *Fittler Kamill*, *Gelléri Mór*, *Náddler Róbert* és *Vig Albert*.

5. A pályázatokon csak magyar honpolgár vehet részt.

6. Az összes pályaművek legalább nyolc napig kiállítandók az Orsz. Iparművészeti Múzeumban.

7. A pályázat 1901. június hó 3-án déli 12 órakor jár le, a mely időpontig a pályaművek beküldendőek a M. Iparművészeti Társulat titkári hivatalába (Budapest, Üllői-út 33—37.).

Kelt Budapest, 1901. április havában.

*A M. Iparművészeti Társulat
elnöksége.*

A F. ÉV SZEPTEMBER HAVÁBAN, Szegeden rendezendő iparművészeti kiállítás iránt mindenfelől nagy érdeklődés nyilvánul. A Magyar Iparművészeti Társulatnak ez az első vidéki kiállítása nagy jelentőséggel bír, mert előrelátható, hogy ennek sikere döntő befolyású lesz a

társulat által tervezett egyéb vidéki kiállításokra nézve. A Szegedi Képzőművészeti Egyesület, karöltve a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, mindent elkövet a kiállítás érdekében s önként érthető, hogy a M. Iparművészeti Társulat is teljes erővel azon van, hogy a kiállításon minél impozánsabb képét adja a hazai iparművészet fejlettségének. A társulat megbízásából *Györgyi Kálmán* vezértitkár április hó 21-én és 22-én Szegeden tartózkodott, a hol az illetékes tényezőkkel együttesen megállapította a kiállításnak részletes programját. A kiállítás érdekében Szeged városának tanácsa részéről főleg dr. *Tóth Pál* főjegyző, a szegedi képzőművészeti egyesület részéről *Stelzel Frigyes* elnök, *Erdélyi Béla* igazgató és *Nyilassy festőművész*, az iparkamara részéről *Kulinyi Zsigmond* titkár fáradozik s a szegedi helyi sajtó is meleg rokonszenvvel támogatja a kiállítás ügyét. A kiállításra vonatkozó felhívást a bejelentő ívekkel együtt május hó 1-én küldték szét. Ha netán oly művészi iparosok, kik a kiállításon részt akarnának venni, nem kaptak volna fölhívást, forduljanak a M. Iparművészeti Társulat titkári hivatalához, a mely készséggel szolgál a kiállításra vonatkozó felvilágosítással.

FOLHÍVÁS. A MAGYAR IPARMŰVÉSZETI Társulat a Szegedi Képzőművészeti Egyesület meghívására, a folyó év szeptember havában, Szegeden, iparművészeti kiállítást rendez.

Ez lesz társulatunk első vidéki kiállítása, s önként érthető, hogy teljes erővel azon vagyunk, hogy e kiállítás úgy művészi színvonalának mint tartalmasságának tekintetében, méltón sorakozzék a budapesti kiállításaink mellé.

De érdekében van művészi iparosainknak is, hogy a kiállításon minél előnyösebben bemutatkozzanak; hiszen tudvalevő, hogy a vidéket még ma is elárasztja a külföldi import s így meg kell ragadnunk az alkalmat, hogy a magyar közönséget meggyőzzük a magyar iparművészetnek magas fejlettségéről és versenyképességéről.

Szeged városának, de mondhatjuk joggal, az egész Alföldnek művelt közönsége meleg érdeklődéssel várja a kiállítást, a melynek helye a város legkiválóbb épületében, a kulturpalotában lesz, s nem kételkedünk benne, hogy a közönség nemcsak nézni fogja a kiállítást, hanem vá-

sárol is, úgy, hogy kiállítóinkra nézve megfelelő anyagi haszonnal is jár a kiállításon való részvételük.

A kiállításnak anyagi sikerét különben is biztosítottak veszszük, mert nemcsak a Szegedi Képzőművészeti Egyesület fogja a kiállításon nagyobb összegben nyerepménytárgyakat vásárolni a tagjai között rendezendő sorsoláshoz, hanem ez alkalomból maga Szeged városa is nagyobb összeget fordít beszerzésekre, a melyekkel múzeumát fogja gyarapítani és a Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara részéről szintén várható nagyobb összegű vételek.

Mindezek alapján teljes bizalommal fordulunk művészi iparosainkhoz azzal a kéréssel, hogy a kiállításon résztvenni s erre vonatkozó elhatározásukról, előzetes tájékoztatásunk céljából, legkésőbb május hó 15-ig, a Magyar Iparművészeti Társulat titkári hivatalát (Budapest, IX., Üllői-út 33.) értesíteni méltóztassék.

Kötelességszerűen különös súlyt helyezünk arra, hogy a kiállításra kerülő munkák jó eredeti tervek után készüljenek s ezért utánzatok, vagy oly munkák, melyek a jogos művészi igényeknek meg nem felelnek, eleve ki vannak zárva.

Megjegyezzük, hogy a kiállításra szánt tárgyak elfogadása felett társulatunk juryje dönt, a mely annak idején, a bírálat megajtése céljából, külön értesítést küld a kiállítóknak, továbbá, hogy a kiállítás összes költségeit a Szegedi Képzőművészeti Egyesület, illetőleg társulatunk fődözi. Kiállítóinktól tehát nem kívánunk egyebet, minthogy tárgyaikat annak idején, kellően csomagolva, az Országos Iparművészeti Múzeumba (Budapest, IX., Üllői-út 33.) beküldjék. A vidéki kiállítók közvetlenül Szegedre szállíthatják tárgyaikat.

A kiállításon történt vásárlásokból levonandó szokásos 5% jutalék a kiállítás költségeire fordíttatik.

Budapesten, 1901. április havában.

A Magyar Iparművészeti Társulat választmányának megbízásából, a rendezőbizottság: *K. Lippich Elek dr., Faragó Ödön, Horti Pál, Györgyi Kálmán.*

ÚJ TAGOK. F. É. FEBRUÁR HÓ
20 óta e füzet megjelenéséig a következők léptek be a Magyar Iparművészeti Társulat rendes tagjainak sorába: *Albert Andor Budapest, „Arany János“ önképzőkör Nagyvárad, Benes Imre Budapest, Bernstein Ferenc Nándor Budapest, Bauer*

Vogel Gyula Budapest, dr. Békefi Remig Budapest, Ls. Bécherat-Gaillard Genéve, Baditz Ottó Budapest, ifj. Czibalmos Ferenc K.-Vásárhely, Csanak József Debrecen, Chiser Lajos Budapest, Debreceni kereskedelmi Csarnok Debrecen, Egri ipartestület Eger, báró Edelsheim Gyulai Lipót Páris, Erős Sándor Budapest, ifj. Fresz József Budapest, Gyúrovits Emil Budapest, Guttmann Miksa Budapest, Geiger Richard Budapest, Hochfelder Jakab Debrecen, Holczer Viktor Budapest, Habits Antal Budapest, Heintz Béla Budapest, dr. Högyes Ferenc Budapest, Iparostanonciskola Székesfehérvár, Jeremias Rezső Budapest, Justh Béla Budapest, Korossy Albert Abony, Kovács János Szeged, dr. Koblicz Elek Perlak, Kavasch Ernő Igló, Kristyóry János Arad, Kereskedő ifjak egyesülete Debrecen, Klein Frigyes Budapest, dr. Keresztessy Gyula Nyiregyháza, Krausz Gábor Budapest, gróf Károlyi Gyula Bályok, Kozilek József Budapest, Lukács Dezső Budapest, özv. Láposy Ferencné Debrecen, Liess Frigyes Budapest, dr. Löfkowits Márton Debrecen, Markó Gyula Budapest, Niewelt Adolf Budapest, Németh Lajos Budapest, Nasser J. Lipót Budapest, Nyilasy Sándor Szeged, Péterffy Lajos Budapest, Pál L. Leó Budapest, Popper Zsigmond Budapest, dr. Pfisterer Lajosné Kaposvár, Perci M. Károly Budapest, Révai Ödön Budapest, Rázel József Budapest, Rimanóczy Béla Budapest, Reinthaller Sándor Budapest, Rombauer Emil Brassó, ifj. Rimanóczy Kálmán Nagyvárad, Rauer János Budapest, dr. Reichenfeld Zoltán Apc, Rétay Béla Budapest, Szőnyi László Budapest, Sipos János és Ta Budapest, Szegedi Ipartestület Szeged, Szabó Lajos Debrecen, Székely Ignác Budapest, dr. Szegedi Kálmán Békés, Swaykowszky Szaniszló Budapest, Smolka Ferenc Budapest, Sefcsits Lajos Szabadka, Sárga János Kolozsvár, Tatorján István Budapest, Thonet testvérek Budapest, Tornallyai járási általános ipartestület, dr. Tóth János Budapest, Verseci Kaszinó Versec, Vágújhelyi ipartestület Vágújhely, dr. Voinovich Géza Budapest, Vidor Emil Budapest, Varga és Flaschner Debrecen, Vydra Lajos Budapest, Vági József Budapest, dr. Walla Béla Budapest, dr. Zakariás János Brassó, Zlatnói üvegyár Zlatnó.

Összesen nyolcvanhat új tag.